

Ostrohranný obdélníkový přeliv

Obr. 1 Ostrohranný obdélníkový přeliv (převzato Pars aqua s.r.o.)

Ostrohranný obdélníkový přeliv se používá především na lokalitách s poměrně vyrovnaným rozsahem průtoků. Přeliv je přiměřeně citlivý na změnu hloubky. Chyba měřené hloubky se projevuje při výpočtu průtoku s mocninou $n = 1,5$, a proto je možno pro tento typ přelivu používat i méně přesné, a tedy levnější, průtokoměry. Při správném vyhodnocování přepadové výšky a přesném nastavení měrné křivky se přeliv řadí mezi velmi přesné průtokoměry.

- h..... (m) přepadová výška měřená ve vzdálenosti 4 - 5 h před přelivem
- Q..... (m³/s) průtok vody
- B ..... (m) šířka přítokového kanálu
- b..... (m) šířka obdélníkového přelivu
- P ..... (m) vzdálenost přelivné hrany od dna

OSTROHRANNÉ PŘELIVY BEZ BOČNÍHO ZÚŽENÍ

Přeliv bez bočního zúžení je tvořen vložením přelivného objektu do měrného profilu tak, že přelivná hrana je stejně široká jako měrný profil.

Bazinův (obdélníkový) přeliv

Zajišťuje přepad vodního paprsku bez boční kontrakce. Používá se pro přesná měření průtoků v rozsahu od 5 l/s do několika m³/s. Pro přesné měření je nutné zajistit dokonalé zavzdušnění prostoru pod přepadovým paprskem.

Průtok přes přeliv je dán obecně vztahem $Q = mb\sqrt{2gh^3}$,
kde

- m ..... součinitel přepadu se zahrnutou přítokovou rychlostí
- B ..... šířka přelivné hrany
- g..... gravitační zrychlení
- h..... výška přepadového paprsku
- b..... délka přelivné hrany

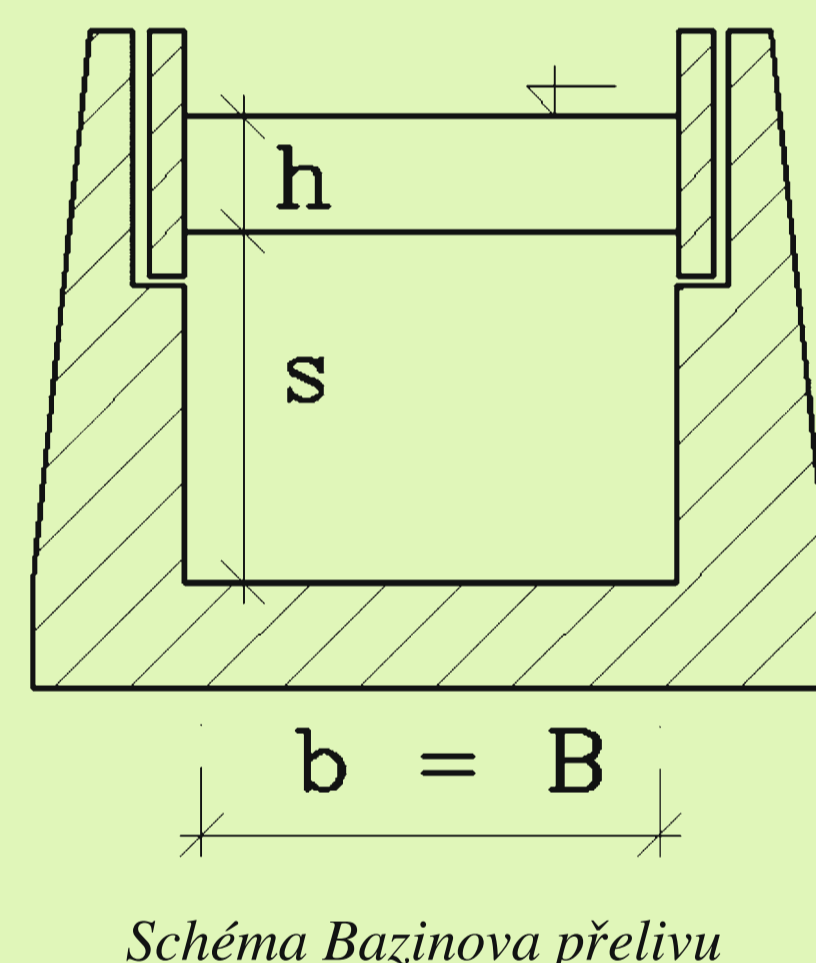
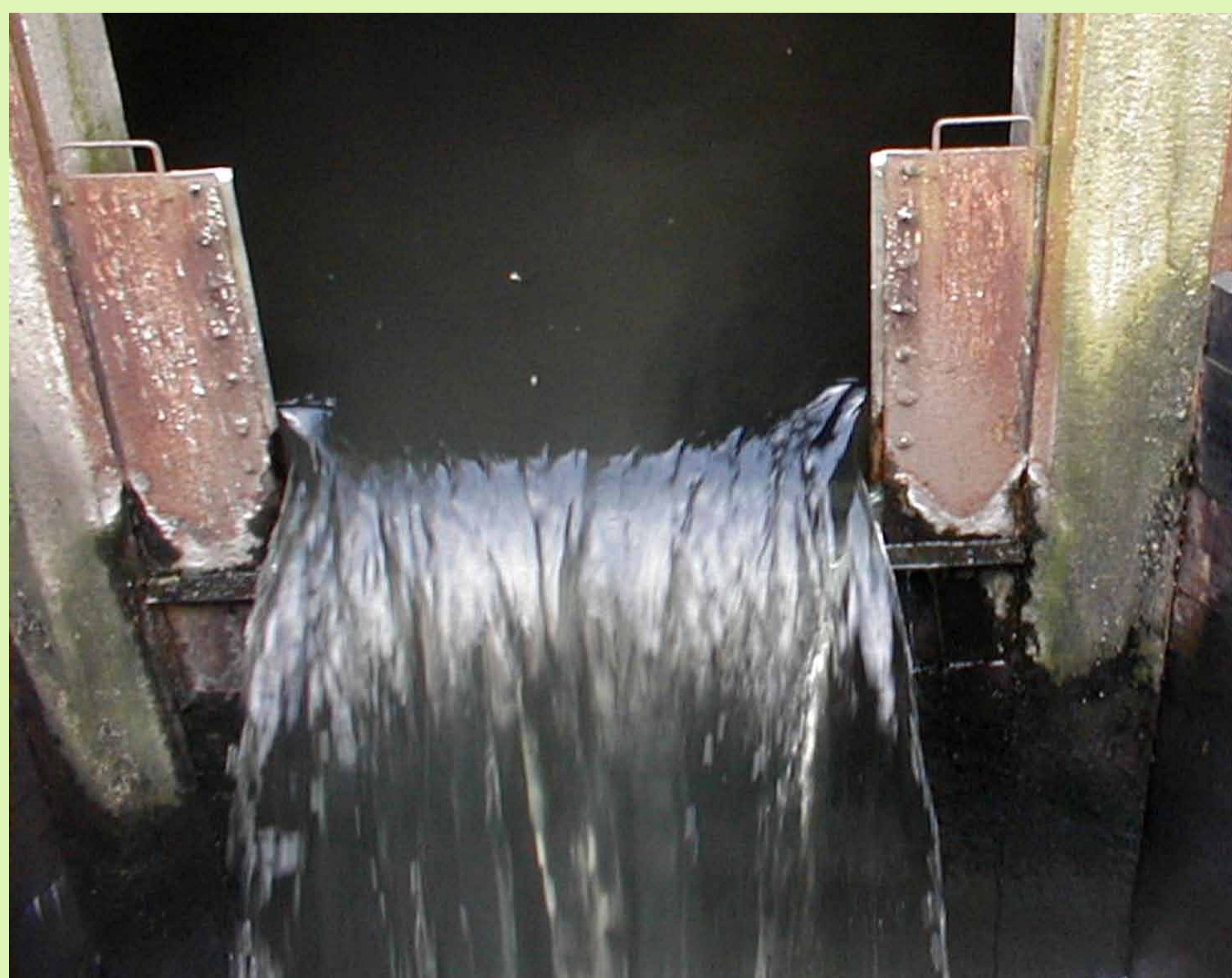

Schéma Bazinova přelivu

Obr. 3 Detail obdélníkového měrného přelivu (www.pars-aqua.cz/prelivy.html)

Obr. 2 Realizace Ponceletova přelivu na drobném vodním toku (www.pars-aqua.cz/prelivy.html)

OSTROHRANNÉ PŘELIVY S BOČNÍM ZÚŽENÍM

Přelivy s bočním zúžením vznikají výřezy různého tvaru ve stěně přelivů. Jedním z nejčastěji užívaných měrných přelivů je:

Ponceletův (obdélníkový) přeliv

Jedná se o ostrohranný obdélníkový přeliv s bočním zúžením ($b < B$). Je vhodný k využití u malých vodních toků a tam, kde nejde instalovat Bazinův přeliv, například ve vodních kanálech s neobdélníkovým průtočným profilem.

Pro přepadové množství platí vztah $Q = m_b b \sqrt{2gh^3}$
kde

- m_b ..... součinitel přepadu pro Ponceletův přeliv
- b..... délka přelivné hrany
- g..... gravitační zrychlení
- h..... výška přepadového paprsku
- s ..... výška přelivu

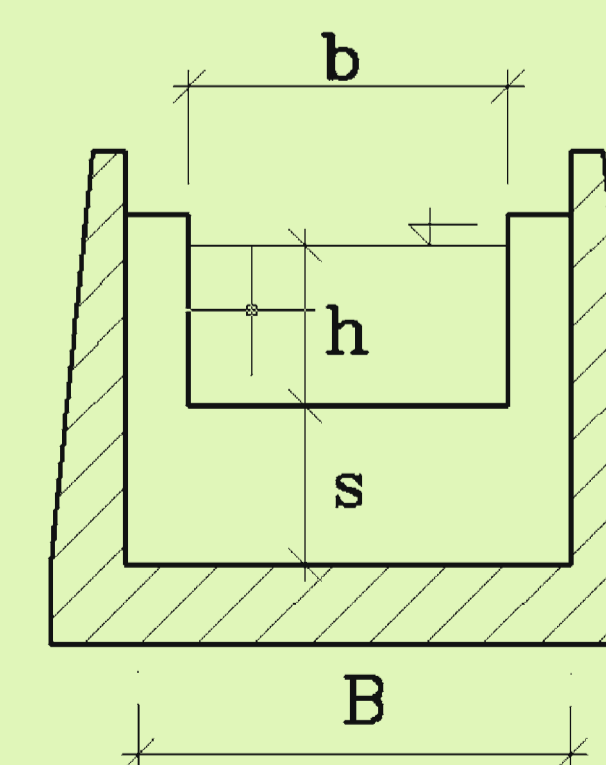

Schéma Ponceletova přelivu

